LANDSLAGSLØYPA

Oslo
20.05.2026

Norges Volleyballforbund

1. Innledning og bakgrunn

Norges Volleyballforbund har landslagsaktivitet i volleyball, sandvolleyball og sittevolleyball, med lag på både senior- og aldersbestemt nivå. Utøverne utvikles i hovedsak gjennom klubbmiljøene, som utgjør grunnmuren i norsk volleyball. Samspillet mellom klubb og landslag er derfor en nøkkelfaktor for utvikling av spillere og lag over tid. Resultatene de siste årene viser at norsk sandvolleyball hevder seg på et høyt internasjonalt nivå, mens volleyball og sittevolleyball arbeider videre med å styrke konkurransekraften i europeiske turneringer og kvalifiseringer.

De siste årene har aktiviteten på landslag økt, noe som også gjenspeiles i de økonomiske rammene for toppidrettsarbeidet. Regnskapstallene viser at totale kostnader knyttet til landslagsaktivitet har økt fra om lag 9,5 millioner kroner i 2023 til 14,6 millioner kroner i 2025. I samme periode har inntektene også økt fra om lag 3,2 millioner i 2023 til 5,5 millioner i 2025. Dette har medført et økende nettobidrag fra forbundet til landslagssatsingen. Denne utviklingen understreker behovet for tydelige prioriteringer og bærekraftige strukturer i landslagsarbeidet fremover.

Etter at programmet for senior kvinner i volleyball i 2024 ble pauset, har det vært gjort et større arbeid for å se på strukturen for programmet fra og med 2026. Innsikten fra arbeidet er også brukt i arbeidet med landslagsløypa.

Det er gjennomført en høring blant klubbene om foreslått landslagsløype i volleyball. Det ble mottatt tre høringssvar. I tillegg er det innhentet strukturerte faglige innspill fra landslagstrenerne for alle grener og kjønn.

Selv om antall høringssvar er begrenset, gir innspillene sammen et tydelig bilde av:

- behovet for en mer helhetlig og langsiktig landslagsløype
- manglende tydelighet i overordnede mål, roller og samhandling
- behov for bedre forutsigbarhet og kommunikasjon mot klubbene

For sesongen 2026 ble det sendt ut en utlysning av arrangørklubber for landslagssamlinger i volleyball og sittevolleyball. Utlysningen resulterte i et svært begrenset antall klubber som meldte interesse og hvor kun én eliteklubb meldte seg.

Det er jobbet med det sportslige innholdet for våre grener med involvering av våre landslagstrenere. Arbeidet viser foreløpig at det er en kompleksitet i sportslig rød tråd der landslagsaktivitet og -innhold bør ses i sammenheng med tilbud innen nasjonal konkurransestruktur- og soner.

Dette dokumentet er utarbeidet som et rammedokument basert på disse innspillene og nåsituasjon for norsk toppvolleyball.

Strategidokumentet Volleyballen vil! er til enhver tid førende for prioriteringer for landslagsløypen, i tillegg til de til enhver tid tilgjengelige ressurser både økonomisk og menneskelig.

2. Formål med landslagsløypen

Landslagsløypen skal:

- sikre langsiktig utvikling av norske utøvere fra ungdom til senior
- skape tydelige og forutsigbare overganger mellom nivåene
- bidra til økt internasjonal konkurransekraft
- understøtte klubbhverdagen – ikke erstatte den
- legge til rette for både bredde i rekruttering og spissing over tid

Det etterlyses et tydeligere overordnet mål og visjon for satsingen, noe dette dokumentet søker å adressere.

3. Overordnede prinsipper

Basert på klubb- og trenerinnspill foreslås følgende prinsipper som førende for landslagsløypen:

3.1 Utøver i sentrum

Landslagsløypen skal gi rom for individuelle utviklingsløp innenfor tydelige felles rammer. Systematisk dialog og involvering i utviklingsoppgaver med utøver, klubbtrener og landslagstrener.

3.2 Samspill klubb – landslag

Klubbene har hovedansvar for daglig trening og kampaktivitet. Landslagsaktivitet skal være et supplement som styrker klubbhverdagen. Anbefaling for kvalitet og mengde for landslagsaktuelle utøvere i nasjonale seriene gis til aktuelle klubber.

3.3 Langsiktighet

Langsiktighet innebærer at vurdering av utøvere baseres på utviklingstrapp, ambisjoner og helhetlig vurdering, og at landslagsaktivitet skal bidra til bærekraftig toppkarriere over tid – ikke kun kortsiktig resultatoppnåelse. Utvikling prioriteres foran kortsiktige resultater, særlig på ungdoms- og juniorsiden.

Uttak og prioriteringer baseres på tekniske og taktiske ferdigheter, fysiske egenskaper, holdninger/verdier og vurdering av framtidig potensial. Trenere er uttaksansvarlige og har i sin håndbok utdypet kriterier og prioriteringer for uttak av utøvere. Overordnede kriterier er tilgjengelig for volleyball-Norge digitalt.

3.4 Helhetlig løype

Plan for utvikling før landslagsalder som innebærer kartleggingssamlinger, samt landslagsaktivitet for U18, U20 og seniorlandslag, bør inngå i én sammenhengende struktur med tydelig progresjon og sportslig helhet.

3.5 Åpenhet og forutsigbarhet

Kriterier, planverk og forventninger skal være tydelige og godt kommunisert.

3.6 Bærekraft

Landslagsløypen skal være sportslig, økonomisk og organisatorisk bærekraftig over tid. Det betyr at landslagsløypen skal fungere stabilt og utvikle seg over tid – uten å slite ut mennesker, økonomi eller organisasjon.

Sportslig innebærer dette for eksempel at en kontinuerlig jobber med tilførsel av nye spillere (og ikke er avhengig av «ett talentfullt årskull»), ivaretar utøverhelse og belastningsstyring og at en videreutvikler trenere og støtteapparat parallelt for å ha en tydelig rød tråd mellom nivåene og mellom grenene på aldersbestemt nivå.

Økonomisk innebærer dette for eksempel at landslagsprogrammene står i forhold til forbundets økonomi, egenandeler ikke skaper store sosiale barrierer, budsjetterer med midler som faktisk eksisterer og at det gjøres realistiske prioriteringer.

Organisatorisk innebærer dette for eksempel at roller og ansvar er tydelige, arbeidsmengde er realistisk for trenerteam, øvrig støtteapparat og administrasjon, strukturene kan opprettholdes over tid og klubber opplever landslagsaktivitet som et felles prosjekt – ikke en belastning.

4. Overordnet struktur i landslagsløypen

Foreløpig har vi disse nivåene i løypa:

- **Kartleggingssamlinger** vil være grunnleggende for første nivå og U18 landslag
- **U18 landslag** – første landslagsnivå (volleyball/sandvolleyball)
- **U20 landslag** – videreutvikling og spissing (volleyball/sandvolleyball)
- **Senior landslag** – øverste nivå (sandvolleyball/sittevolleyball/volleyball)

- Vi anser U22 som en trenings- og samlingsgruppe der det ikke gis et kamptilbud

Alle grener og nivåer inngår i en samlet utviklingsmodell, med progresjon i:

- treningsmengde og -kvalitet
- krav til ferdigheter og fysisk kapasitet
- ansvar og profesjonalitet

Detaljert innhold, samlingsmengde og uttak fastsettes administrativt innenfor de vedtatte rammene.

Trinn / Program	Målgruppe	Formål	Varighet / tidshorisont	Hovedinnhold (overordnet)	Struktur / prinsipp	Kriterier for uttak / seleksjon (overordnet)	Forventet progresjon	Finansieringsprinsipp
Hovedmål landslagsløype	*Alle aldersgrupper*	*Sikre langsiktig, helhetlig utvikling av utøvere og styrke norsk orientering*	*Langsiktig utvikling*	*Grunnleggende ferdigheter og utvikling over tid*	*Sammenhengende løp fra klubb til elite*	*Sportslig nivå og utviklings-potensial*	*Progresjon mellom nivåer basert på utvikling*	*Bærekraftig modell*
U18 landslag	16–17 år	Første nivå i landsalgssystemet - utvikling og identifisering	2 årlig	Grunnleggende teknikk og fysisk utvikling	Tydelig kobling til klubb og region	Sportslig nivå, utviklings-potensial	Klar for U20	Delvis egenandel
U20 landslag	18–19 år	Videreutvikling og spissing av de mest aktuelle utøverne	2 årlig	Elitekrav, teknisk og fysisk progresjon	Tydelig struktur og progresjon	Spill på høyt nasjonalt nivå	Overgang til U22 / MO / senior	Delvis egenandel
Senior landslag	20+	Representere Norge internasjonalt	Sesong / turneringsbasert	Toppidrett, prestasjon og resultater	Profesjonell struktur	Internasjonalt konkurranse-nivå	Videre internasjonal karriere	Fullfinansiert

Tabellen viser en overordnet struktur for landslagsprogrammene.

4.1 AMBISJONSNIVÅ – KONKURRANSE i perioden 2026-2028

Generelt ambisjonsnivå er å bidra til at flest mulig utvikler seg til å spille på et høyt internasjonalt nivå. Samtidig må ressursbruken vurderes ut fra interessen hos kvalifiserte utøvere på de respektive nivåene.
Konkurranser listet opp under er satt basert på nåsituasjon der det sportslige og tilgjengelige ressurser er tatt høyde for.

Volleyball:
Senior kvinner: Reetablering av landslagsprogram, uoffisielle turneringer / matching
Senior menn: European League 2026/2027 og eventuelt EM 2028
U22: Trenings- og samlingsgruppe som kan integreres med seniorprogram
U20: EM-kvalifisering 2027 og eventuelt EM 2027
U18: Uoffisielle turneringer / matching

Sandvolleyball:
Senior kvinner/MO: Internasjonale turneringer, EM og VM
Senior menn/MO: Internasjonale turneringer, EM, VM og OL
Junior: Aldersbestemte EM/VM og ungdoms-OL

Sittevolleyball:
Senior menn: EM 2027, cup som forberedelse / European league
Senior kvinner: EM 2028, cup som forberedelse / European league

For perioden etter 2028 vil det være naturlig å følge syklus på 4 år.

5. Roller og ansvar

Høringsinnspillene peker på behov for tydeligere rolleavklaringer.

Forbund

Overordnet ansvar

- Leder sport og prestasjonsutvikling har overordnet ansvar for løypas mål og rammer

Sportslig ansvar

- Spesialkonsulent toppidrett har faglig ansvar for helheten
- Landslagstrenere har ansvar for sportslig innhold på sitt nivå etter gjeldende prinsipper
- Landslagstrenere har ansvar for god dialog med klubbtrenerne

Klubb

- Klubbene er primær utviklingsarena og hvor den daglige treningen skjer
- Klubbtrenerne åpner for besøk av landslagstrenere

6. Økonomiske rammer

Klubbhøringen viser at:

- Forutsigbarhet er avgjørende dersom klubber eller utøvere skal bidra økonomisk
- Økonomisk belastning må stå i rimelig forhold til utbytte og nivå
- Finansieringsmodeller må vurderes i et bærekraftsperspektiv

Det foreslås derfor at:

- Prinsipper for finansiering fastsettes overordnet med en inntekt/kostnadsratio som tilsvarer resultat langt frem i langtidsbudsjett for inneværende år

- Konkrete modeller vurderes og justeres årlig basert på tilgjengelige økonomiske ressurser, som også nevnt i pkt 3.6
- Målrettet arbeid for økt grad av fullfinansiering av landslagsaktivitet, med særlig prioritet på seniornivå. Samtidig skal egenandeler holdes på et nivå som ikke skaper unødige barrierer for deltakelse
- Finansieringsmodellen skal være forutsigbar og kommuniseres før sesongstart

7. Kommunikasjon og planlegging

Flere innspill peker på behov for forbedring innen:

- Informasjonsflyt til spillere, klubber og de enkelte landslagene
- Overordnet årsplan for landslagsaktivitet publiseres innen fastsatt tidspunkt per år
- Bedre samhandling mellom landslagstrenerne og klubbene

Det legges til grunn at:

- Overordnede planer kommuniseres tidlig i sesongen
- Endringer varsles så tidlig som mulig
- Klubbtrenere involveres der det er hensiktsmessig

8. Videre arbeid

Basert på vedtak om overordnede rammer anbefales det at:

- Administrasjonen utarbeider detaljerte retningslinjer per nivå/gren og gjøres i sammenheng med prosess for revidering av konkurransesoner- og struktur (herunder også regionslag og videregående skoler med volleyballspesialisering og deres rolle i landslagsløypa). Parallelt jobbes det med en sportslig rød tråd med landslagstrenere.
- Landslagsløypen evalueres årlig og justeres ved behov
- Erfaringer fra klubber, utøvere og trenere systematisk innhentes